

STICHTING PSYCHOLOGISCH PAEDAGOGISCH INSTITUUT „AMSTERDAM”

Directrice: Dra WILH. J. BLADERGROEN
van Eephenstraat 179

HMBlt. tel. 94060

Bankier: TWENTISCHE BANK (v. Baerlestraat)
Postgiro No der Bank: 206800
Gem. Giro No der Bank: A A 400

Amsterdam, 1 October 1949.

Memorandum betreffende het onderzoek van Jan Kollöffel, geb. 8 - 6 - 1940.

Op zich zelf heeft Jan een goed intellect. Zijn bedraagt I.Q. bedraagt plm. 120 Maar niettemin heeft hij op talloze gebieden achterstanden en moeilijkheden, die het hem onmogelijk maken om dit aanwezige verstand te realiseren.

In de eerste plaats vertoont zijn ruimtelijk voorstellingsvermogen hier en daar hiaten, o.a. op vijfjarige leeftijd, wat voor hem een steeds groter wordende handicap bij het volgen van het rekenonderwijs moet geven.

In de tweede plaats zijn zowel zijn geheugenprestaties als zijn concentratievermogen ver beneden de middelmaat. Zelfs wanneer iets hem interesseert, heeft hij de grootste moeite om zijn gedachten bij zijn werk te bepalen. Ook treden de concentratieinzinkingen zowel op wanneer hij in z'n eigen tempo mag werken als wanneer hij zo snel mogelijk moet werken onder leiding van iemand, die hem aanmoedigt.

Met zijn slechte geheugen hangen taalmoeilijkheden samen. Auditief, maar vooral visueel neemt hij moeilijk en te langzaam op en bovendien beklijft het opgenomen niet lang.

Door de geringe visuele opnamesnelheid leest hij veel fouten, die hij pas verbetert als hij merkt, dat hij onzin leest. Bij de schriftelijke weergave zijn sommige fouten het gevolg van het feit, dat niet alle klank-letter verbindingen zijn geautomatiseerd en hij nog moeilijkheden heeft met de z.g. "omgetrokken" klanken. De spellingsregels kent hij wel, maar hij vergeet ze toe te passen. Deze speciale moeilijkheden met de schoolstof verdienen zeker nader aandacht. De praktische intelligentie van Jan is goed, d.w.z. hij heeft inzicht in praktische problemen. De uitvoering laat nog wel eens wat te wensen over, vooral wanneer er een volwassene in de buurt is. Hij durft dan niet goed en werkt met aarzelende, houterige bewegingen, die de uitvoering niet ten goede komen. Bij zijn schrijven zien we iets dergelijks. Hij houdt pen en potlood op krampachtige wijze vast, waardoor de schrijfbeweging niet vloeiend kan verlopen. In dit verband is het misschien juist u te wijzen op een hartewens, waaraan wellicht makkelijk is te voldoen, nl.: grijze klei, om thuis mee te kunnen spelen. Jan maakt heel aardige dingen van klei, en voor een betere beheersing van zijn handenmotoriek is het een heel goede oefening voor hem.

Of nu de schoolmoeilijkheden alleen een gevolg zijn van zijn psychische moeilijkheden of dat we hier met primaire ontwikkelingshiaten te doen hebben, is moeilijk te zeggen. Een feit is echter, dat Jan het voor zichzelf niet makkelijk heeft in 't leven. Hij zoekt contact met de buitenwereld, heeft daaraan zelfs veel behoefte, maar enerzijds heeft dit contact een sterk egocentrisch karakter, waardoor hij zijn omgeving aan zich ondergeschikt tracht te maken, zonder zich zelf goed te kunnen aanpassen, anderzijds heeft hij voortdurend 't gevoel, dat de buitenwereld een soort nachtmerrie is met volwassenen en kinderen, die hem niet mogen en in de steek laten. Zijn phantasieën en dagdromen over hoe die buitenwereld nu eigenlijk zou moeten wezen, zijn weinig reëel en hij verlangt altijd naar datgene wat er niet is, zonder te kunnen genieten van wat hij wel heeft.

Ondanks het feit, dat de aanpassingsstoornis en hemzelf ligt, voelt dit kind zich inderdaad wel heel ongelukkig en is heel kwetsbaar in zijn gevoelens. Het is zeker juist om rekening te houden met deze kwetsbaarheid en hem niet al te hardhandig op te voeden, maar daarmee is het probleem niet opgelost. Het is jammer, dat de behandeling op het M.O.B. indertijd werd afgebroken, en het zou o.i. juist wezen wanneer deze alsnog zou kunnen worden voortgezet. Daarnaast moet echter een vorm gevonden worden om hem met zijn partiele achterstanden te helpen. Over beide onderwerpen hebben wij zamen nog een nader onderhoud op een der eerstvolgende avondsprekken.